

o sedm procentních bodů, přičemž v každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení dlužníka, je výše úroků z prodlení závislá na výši repo sazby stanovené Českou národní bankou a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, zamítl (výrok II.), s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Rozhodl takto s odůvodněním, že se žalobkyně domáhala žalobou proti státu náhrady nemajetkové újmy v penězích ve výši 200 000,- Kč s 8% ročním úrokem z prodlení od 5.6.2010 do zaplacení, neboť na základě nezákonného usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství Brno-venkov sp.zn. [REDAKCE], ze dne 27.2.2008 bylo proti ní zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele. Proti usnesení o zahájení trestního stíhání podala stížnost, která byla zamítnuta jako nedůvodná. Rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 2.9.2009, č.j. [REDAKCE] byla žalobkyně zproštěna obžaloby, nebylo-li prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byla stíhána. Rozsudek nabyl právní moci dne 30.9.2009. V důsledku trestního stíhání vznikla žalobkyni škoda spočívající ve vynaložených nákladech na právní zastoupení a nemajetková újma. Žalovaná podle stanoviska ze dne 2.6.2010 uhradila škodu, náhradu nemajetkové újmy odmítla a konstatovala porušení práva ve smyslu ust. § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.. Řízení mělo negativní dopad na psychickou pohodu a zdraví žalobkyně, trestní věc nebyla sice medializována, ale byla jí pozastavena výplata výsluhového příspěvku, navíc jako [REDAKCE] s nárokem na výsluhový příspěvek neměla nárok na podporu v nezaměstnanosti. Jejím jediným příjmem byl tak [REDAKCE] ve výši [REDAKCE]-Kč. Pro zajištění příjmu byla nucena prodat [REDAKCE] a zrušit životní pojistku uzavřenou do [REDAKCE]. Žalobkyně byla vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a v důsledku trestního stíhání nebyla schopna najít práci, usilovala i o zaměstnání neodpovídající svou nízkou úroveň jejímu vzdělání a kvalifikaci, ale ani takové nezískala.

Žalovaná se žalobou nesouhlasila, navrhla její zamítnutí. Potvrdila, že se žalobkyně před podáním žaloby obrátila se svým nárokem na ministerstvo spravedlnosti, učinila nesporným, že trestní stíhání žalobkyně bylo započalo dne 27.2.2008 pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c) trestního zákona a skončilo dne 30. 9. 2009, kdy nabyl právní moci zprošťující rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 2.9.2008, č.j. [REDAKCE]. Dále učinila nesporným, že konstatovala porušení práva ve smyslu ust. § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. a že žalobkyni nebylo poskytnuto přiměřené zadostiučinění v penězích. V době zahájení trestního řízení žalobkyně již nebyla ve služebním poměru, pokud by tomu bylo obráceně, předmětné trestní řízení by do života žalobkyně zasáhlo důrazněji. K obtížné majetkové situaci, do které se žalobkyně měla dostat právě v důsledku vedeného trestního řízení, uvedla, že z protokolu o výsledku žalobkyně vyplývá, že žalobkyně vlastní [REDAKCE] což je hodnoceno jako majetkové poměry spíše nadstandardní. Dávat do souvislosti s trestním řízením [REDAKCE] a zrušení životní pojistky se jevílo žalované jako účelové. Žalovaná i sporovala tvrzení žalobkyně, že trestní řízení jí znemožnilo práci ve veřejné správě a že by byla odmítnuta její žádost o udělení víza.

Obvodní soud pro Prahu 2 vydal dne 31.5.2012 ve věci rozsudek č.j. 17C 189/2010-56, kterým žalobkyni přiznal částku 18.750,- Kč s příslušenstvím. Městský soud v Praze usnesením ze dne 13.12.2012, č.j. 29Co 411/2012-93, rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť soud věc nesprávně právně posoudil.

Skutečnost, že žalobkyně před podáním žaloby svůj nárok uplatnila nejprve u ministerstva spravedlnosti dne 19.11.2010, byla mezi účastníky nesporná a navíc byla prokázána dopisy žalobkyně a ministerstva. Mezi účastníky bylo dále nesporné, že žalovaná

konstatovala svým stanoviskem ze dne 2.6.2010 porušení práva ve smyslu ust. § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. a že žalobkyni nebylo poskytnuto přiměřené zadostiučinění v penězích.

Obsahem spisu Okresního soudu v Jihlavě sp. zn. [redacted] bylo prokázáno, že usnesením Okresního státního zastupitelství Brno-venkov č.j. [redacted] ze dne 27.2.2008 bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně jako obviněné z trest. činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst.1, písm. c) trest. zákona. Usnesení bylo žalobkyni doručeno dne 7.3.2008. Usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně ze dne 2.4.2008 byla zamítnuta stížnost žalobkyně proti usnesení o zahájení trestního stíhání jako nedůvodná. Při výslechu dne 13.3.2008 žalobkyně ke svým majetkovým poměrům uvedla, že má [redacted]. Dne 1.7.2008 byla Okresnímu soudu v Jihlavě doručena obžaloba, že žalobkyně jako veřejný činitel v úmyslu způsobit jinému škodu a opatřit jinému neoprávněný prospěch nesplnila povinnost vyplývající z její pravomoci a tím spáchala trest. čin zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. c) trest. zákona. V závěrečné řeči státního zástupce navrhl, aby byl žalobkyni uložen trest odnětí svobody v druhé čtvrtině zákonné sazby s podmíněným odkladem na přiměřenou dobu, kdyby soud považoval tento trest za přísný, státní zástupce navrhl přiměřený peněžitý trest. Rozsudkem ze dne 2.9.2009 č.j. [redacted] byla žalobkyně zproštěna obžaloby podle § 226 písm. a) trest. řádu. Žalobkyně nebyla dosud trestně stíhána.

Rozhodnutím ministerstva vnitra ze dne 18.2.2008 č.j. [redacted], bylo prokázáno, že byl žalobkyni přiznán od [redacted] výsluhový příspěvek ve výši [redacted] Kč měsíčně s tím, že jí bude poskytnut doplatek výsluhového příspěvku od [redacted] do [redacted] ve výši [redacted] Kč, který obdrží v [redacted]. Rozhodnutím ministerstva vnitra ze dne 27.3.2008 č.j. [redacted] bylo prokázáno, že od [redacted] byla zastavena výplata výsluhového příspěvku, že se té výsluhový příspěvek se vyplatí až po pravomocném skončení trestního řízení zahájeného usnesením Okresního státního zastupitelství Brno-venkov č.j. [redacted] ze dne 27.2.2008. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 9.10.2009, č.j. [redacted] bylo prokázáno, že žalobkyni byl po skončení řízení sp. zn. [redacted] za dobu od [redacted] do [redacted] poskytnut v listopadu 2009 doplatek výsluhového příspěvku ve výši [redacted] Kč a byla obnovena výplata měsíčního příspěvku.

Potvrzením Úřadu práce ČR-Krajské pobočky v Jihlavě ze dne 3.1.2012 bylo prokázáno, že žalobkyně byla vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání v době od [redacted] do [redacted], že jí nebyla poskytována podpora v nezaměstnanosti a byla jí poskytována podpora při rekvalifikaci v době od [redacted] do [redacted] a od [redacted] do [redacted]. Průběžným vyhodnocením a aktualizací individuálního akčního plánu ze dne 26.10.2011 bylo prokázáno, že žalobkyně byla ještě ke dni 26.10.2011 vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání. Soud měl za prokázáno, že žalobkyně [redacted] s nárokem na výsluhový příspěvek neměla nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Soud z provedených důkazů, především z průběžných vyhodnocení a aktualizací individuálního akčního plánu ke dni 4.8.2011, 8.3.2010, 11.5.2009, 3.3.2009, 10.5.2011, 17.2.2011, 22.11.2010, 26.5.2010, 8.12.2009, 2.11.2009, 12.7.2009 neměl za prokázané tvrzení žalobkyně, že nemohla sehnat zaměstnání v příčinné souvislosti se zahájením a vedením jejího trestního stíhání. Dále soud neměl z kupní smlouvy ze dne 16.4.2009 za prokázané tvrzení žalobkyně, že [redacted] byl prodán v příčinné souvislosti se zahájením a vedením jejího trestního stíhání.

Na základě prokázaných skutečností soud I. stupně učinil následující závěr o skutkovém stavu. Žalobkyně byla účastníkem řízení vedeného u Okresního soudu v Jihlavě pod sp. zn. [REDAKCE] v procesním postavení obviněné, později obžalované. Trestní stíhání žalobkyně bylo zahájeno dne 7.3.2008, kdy jí bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 27.2.2008. Kladeno za vinu jí bylo spáchání trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. c) trest. zákona, za který hrozí trest odnětí svobody šest měsíců až tři léta nebo zákaz činnosti. Osobní svoboda žalobkyně nebyla po dobu trestního stíhání omezena a žalobkyně byla rozsudkem ze dne 2.9.2009, č.j. [REDAKCE], který nabyl právní moci dne 30.9.2009, zproštěna obžaloby. V příčinné souvislosti s trestním stíháním byla žalobkyni od [REDAKCE] do [REDAKCE] zastavena výplata výsluhového příspěvku, doplatek příspěvku ve výši [REDAKCE], -Kč byl žalobkyni vyplacen v listopadu 2009 po skončení trestního stíhání. Služební poměr žalobkyně skončil dne [REDAKCE] tedy ještě před zahájením trestního stíhání v důsledku [REDAKCE]. Žalobkyně nebyla dosud trestně stíhána.

Věc soud posoudil podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb. (dále jen zákon), tudíž jako nárok na zadostiučinění za nezákonné rozhodnutí, kterým bylo nezákonné trestní stíhání, tedy zásah do osobnosti sféry žalobkyně spočívající v nedůvodném trestním stíhání. Zjištěný skutkový stav soud právně zhodnotil tak, že v daném případě je dán odpovědnostní titul dle ustanovení § 5 písm. a) zákona, tedy nezákonné rozhodnutí, jímž je dle konstantní judikatury v případě zproštění obžaloby usnesení o zahájení trestního stíhání. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 31a odst. 1, 2 zákona se bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, a to v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující.

Dle ustanovení § 31a odst. 1 zákona se proto soud zabýval vznikem nemajetkové újmy a otázkou formy a výše zadostiučinění v případě, že nemajetková újma žalobkyni vznikla. Pokud jde o samotnou existenci nemajetkové újmy, vyšel soud z předpokladu vyjádřeného Ústavním soudem v nálezu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08, že již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění liché, což je posléze pravomocně ztvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivce obviněn a obžalován nestal, případně nebyl trestným činem. Uvedený výrazný zásah do soukromého a osobního života jednotlivce způsobený samotným trestním stíháním presumuje dle soudu vznik nemajetkové újmy. Soud tedy hodnotil výše konstatovaná zákonná kritéria pro stanovení formy a výše zadostiučinění v konkrétním případě. Ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 3Cdo 2813/2011) zabýval se soud povahou trestní věci, délkou trestního řízení, následky

způsobenými trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby a při stanovení formy a výši zadostiučinění přihlédl k okolnostem, za nichž nemajetkové újmě došlo.

Podle ustanovení § 50 odst. 7 z.č. 435/2004 Sb. zákona o zaměstnanosti, u uchazeče o zaměstnání, který má nárok na výsluhový příspěvek a současně mu vznikne nárok na podporu v nezaměstnanosti (§ 39), se výše podpory v nezaměstnanosti stanoví jako rozdíl mezi podporou v nezaměstnanosti stanovenou podle odstavce 3 věty první a výsluhovým příspěvkem nebo příspěvkem za službu. V případě žalobkyně byl výsluhový příspěvek jako uchazečky o zaměstnání vyšší než podpora v nezaměstnanosti, na kterou by měla nárok. Za této situace se aplikovalo ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona o zaměstnanosti a uchazeče o zaměstnání nebyla podpora v nezaměstnanosti vůbec příznána, neboť její příjem v nezaměstnanosti měl být dostatečně zajištěn z výsluhového příspěvku. Zákonodárce zde neměl v úmyslu uchazeči o zaměstnání poskytovat maximální výši podpory v nezaměstnanosti, pokud zároveň pobírá výsluhový příspěvek. Žalobkyni byl příznán výsluhový příspěvek od [REDAKCE] ve výši [REDAKCE] Kč, od [REDAKCE] byla však zastavena výplata výsluhového příspěvku v souvislosti se zahájením předmětného trestního stíhání žalobkyně a až po skončení trestního řízení byl žalobkyni v listopadu 2009 poskytnut doplatek výsluhového příspěvku za období trestního stíhání. Žalobkyně jako [REDAKCE] s nárokem na výsluhový příspěvek neměla nárok na podporu v nezaměstnanosti od [REDAKCE] a dále i po skončení trestního stíhání od [REDAKCE] do [REDAKCE] pobírala žalobkyně jen podporu při rekvalifikaci. Soud měl tedy za prokázáno, že v období trestního stíhání (od 1.4.2008-31.10.2009, tedy 1 rok a 7 měsíců) nebyl žalované vyplácen výsluhový příspěvek a díky nároku na výsluhový příspěvek v částce vyšší, než by činila podpora v nezaměstnanosti, jí nemohla být vyplácena ani podpora v nezaměstnanosti.

Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že v příčinné souvislosti s vydáním nezákonného rozhodnutí, neboli v příčinné souvislosti s vedením trestního stíhání, vznikla žalobkyni nemajetková újma, neboť před podáním žaloby žalovaná, resp. Ministerstvo spravedlnosti, konstatovala dle § 31a odst. 2 zákona porušení práva, čímž poskytla žalobkyni zadostiučinění právě ve formě samotného konstatování porušení práva. Soud byl tak s účastníky zajedno, že v příčinné souvislosti se zahájením a vedením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, kdy naopak žalobkyně byla obžaloby dle ust. § 226 písm. a) trest. řádu zproštěna, žalobkyni bez dalšího vznikla nemajetková újma. Spor byl mezi účastníky pouze v tom, zda samotné konstatování dle § 31a odst. 2 zákona je dostatečným zadostiučiněním za vzniklou nemajetkovou újmu, či je třeba poskytnout přiměřené zadostiučinění v penězích.

Na základě shora uvedeného dokazování a zákonných ustanovení měl soud prokázáno, že žalobkyni vznikla nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání nemajetková újma. Zahájení a vedení trestního stíhání za skutek, v němž je spatřován trestný čin, za který lze dle trestního zákona uložit nepodmíněný trest odnětí svobody, negativně ovlivnilo nemajetkovou sféru žalobkyně a je spojeno s pocity tísně a psychické nepohody. V řízení bylo prokázáno, že po jistou dobu byla žalobkyni v souvislosti s trestním stíháním zastavena výplata výsluhového příspěvku, přestože doplatek byl žalobkyni po skončení trestního stíhání vyplacen, o výsluhový příspěvek nepřišla trvale. Soud vzal dále v úvahu délku trestního stíhání žalobkyně (žalobkyně byla trestně stíhána zhruba 1 rok a 7 měsíců), kterou nepovažoval sice za dlouhou, ale žalobkyně nebyla předtím trestně stíhána a jako osoba, která většinu svého života pracovala [REDAKCE], vnímala své trestní stíhání velmi citlivě. Trestní stíhání se navíc týkalo profesní činnosti žalobkyně, i když jím nebyl dotčen její služební poměr, neboť ten skončil ještě před zahájením trestního stíhání dne [REDAKCE]

a předmětné trestní stíhání bylo zahájeno až usnesením ze dne 27.2.2008. V řízení bylo taktéž prokázáno, že v evidenci uchazečů o zaměstnání byla žalobkyně vedena před i po skončení trestního stíhání.

Co se týče povahy trestní věci, tak v konkrétním případě bylo trestní stíhání žalobkyně zahájeno pro trestný čin dle § 158 odst. 1 písm. c) trestního zákona, zneužívání pravomoci veřejného činitele. V tomto směru je třeba uzavřít, že žalobkyně jako [REDAKCE] musela probíhající trestní stíhání vnímat jako intenzivní zásah do své osobnostní sféry vyšší měrou.

Pokud jde o délku trestního řízení, je zřejmé, že délka trestního řízení přesahující 1 rok a 7 měsíců není příliš dlouhá doba pro takto závažné obvinění, ale přesto musela v myslí žalobkyně zanechat značnou stopu. Jako následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby shledal soud na základě provedení dokazování především ztíženou možnost žalobkyně nadále hledat zaměstnání v podobném oboru v době trestního stíhání.

Při stanovení formy a výše zadostiučinění soud dále přihlédl k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, přičemž v řízení nebylo prokázáno, že skutek, pro který byla žalobkyně trestně stíhána, by se stal. Uvedenou skutečnost hodnotil soud v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího soudu jako okolnost zvyšující náhradu za způsobenou nemajetkovou újmu.

Z popsanych důvodů spatřoval soud I. stupně zásah do osobnostní sféry žalobkyně v důsledku nezákonného trestního stíhání jako menší, avšak za důležitou okolnost pro stanovení formy a výše odškodnění považoval to, že nebylo prokázáno, že žalobkyně se skutku, ze kterého byla viněna, dopustila. Navíc měl soud prokázáno, že v období trestního stíhání (od 1.4.2008-31.10.2009, tedy 1 rok a 6 měsíců) nebyl žalované dočasně vyplácen výsluhový příspěvek a že s ohledem na nárok na výsluhový příspěvek v částce vyšší, než by činila podpora v nezaměstnanosti, jí nemohla být vyplácena ani podpora v nezaměstnanosti, že jejím jediným příjmem v tomto období byl [REDAKCE]. Trestní stíhání mělo tedy za důsledek dočasnou ztrátu pravidelných příjmů, což pro matku se studujícím synem [REDAKCE] jistě muselo znamenat výrazný problém. Zhodnocením shora uvedených kritérií dospěl soud k závěru, že v daném případě, zejména s ohledem na následky způsobené v osobnostní sféře žalobkyně, není dostačující satisfakcí za nemajetkovou újmu pouhé konstatování porušení práva, a že je třeba přistoupit k zadostiučinění v penězích. Soud měl za to, že přiměřeným zadostiučiněním s přihlédnutím ke shora uvedeným kritériím je pro žalobkyni finanční částka ve výši 50.000 Kč.

K požadavku na zaplacení úroku z prodlení soud uvedl, že prodlení žalované nastalo dnem následujícím po uplynutí šestiměsíční lhůty k předběžnému uplatnění nároku u příslušného úřadu. V konkrétním případě byl nárok uplatněn dne 19.11.2009, zákonná lhůta tak uplynula dne 19.5.2010, dnem následujícím se žalovaná dostala do prodlení, takže stanovení počátku prodlení žalobkyni na den 5.6.2010 neodporuje zákonu, a tudíž jí bylo vyhověno.

Lhůta k plnění ve vyhovujícím výroku o věci samé byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho úřední činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technologicko-organizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaný jako organizační složka státu řídí.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o.s.ř., podle něhož má nárok na náhradu nákladů řízení úspěšná žalovaná, jíž v tomto řízení žádné náklady nevznikly.

Proti tomuto rozsudku podaly odvolání obě účastnice řízení.

Žalobkyně v odvolání směřujícím proti výrokům II. a III. nesouhlasila s výší odškodnění a důvody, pro něž jí soud nepřiznal plnou požadovanou výši odškodnění. Konstatovala, že výše odškodnění nekorresponduje ani s prožitou nespravedlností, ani s obvyklým odškodněním, které se v osobnostních věcech přiznává i za nemajetkovou újmu nižší intenzity, když v posuzované věci se sice nejednalo o veřejnost nespravedlivého zásahu, ale o jeho intenzitu ve smyslu hrozby až nepodmíněným trestem odnětí svobody. Měla za to, že soud by při rozhodování o nemajetkové újmě měl akcentovat sankční či odrazovací složku tohoto způsobu náhrady, odkázala na článek M. Ryšky a na komentáře k němu, že se dá shledat, že moderní doktrína spojuje funkci satisfakční i sankční dohromady, hledí nejen na to, co se dostane poškozenému, ale také na to, aby škůdce či potenciální škůdce odradila od protiprávního jednání, že je třeba přihlídnout k tomu, kdo je v této věci protistranou-je to stát, jeho ministerstvo spravedlnosti, jež by mělo dbát nad dodržováním spravedlnosti, že státní zastupitelství nesmí postupovat jako středověký inkvizitor a bez okolků stíhat všechny a všechno bez ohledu na výsledky vyšetřování, že je jeho povinností v každé chvíli prověřovat, zda nejsou důvody pro zastavení či odložení trestního stíhání, zda jsou důvody pro jeho zahájení apod., že proto se nahrazení nemajetkové újmy nespravedlivě stíhaným jeví jako nezbytný a jediný sankční prostředek. Zdůraznila, že se s takovou argumentací soud nevypořádal, ačkoli byl povinen tak učinit, poukázala, co se týká odvolacího soudu, na náleze IV.ÚS 451/05. Odvolatelka namítala, že je i nesprávné rozhodnutí prvostupňového soudu o náhradě nákladů řízení, nejedná-li se ve věci o typický spor o zaplacení, ale o druh specifické osobnostní žaloby, kdy se náklady řízení nepřiznávají podle obecného kritéria úspěchu, ale podle úspěchu v základu věci. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu I. stupně v obou výrocích tak, jak žádala v odvolání, tedy, aby žalované uložil povinnost zaplatit jí 150.000,-Kč s úrokem z prodlení a náklady řízení a aby žalované uložil povinnost zaplatit též žalobkyni náhradu nákladů odvolacího řízení.

Žalovaná v odvolání směřujícím proti výroku I. vytkla soudu I. stupně, že věc nesprávně právně posoudil, dospěl-li k závěru, že je v daném případě na místě poskytnutí zadostiučinění ve finanční podobě. Uvedla, že již v rámci předběžného projednání návrhu konstatovala nezákonnost trestního stíhání vedeného vůči žalobkyni s tím, že poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích je až subsidiární formou odškodnění, odkazovala v dané souvislosti i na judikaturu Ústavního soudu, na to, že trestní stíhání žalobkyně trvalo rok a 7 měsíců, což je délka zcela přiměřená, žalobkyně přitom netvrdila, že by byl daný případ medializován, namítala, že soud I. stupně se při hodnocení daného případu správně zabýval kritérii stanovenými judikaturou nejvyššího soudu, jež mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy. Nesouhlasila se závěrem soudu, že žalobkyně, která většinu života pracovala jako [REDAKCE] vnímala trestní stíhání velmi citlivě, což ale žalobkyně netvrdila, naopak žalovaná měla za to, že se žalobkyně jako [REDAKCE] běžně potkávala s případy, kdy na [REDAKCE] jsou podávána trestní oznámení osobami, které se neztotožní s jejich činností, v rámci trestního stíhání nevypovídal žádný z vyslechnutých spolupracovníků vůči žalobkyni negativně, byla naopak hodnocena jako řádný pracovník, ovšem služební poměr žalobkyně byl skončen ještě před zahájením trestního stíhání. Žalovaná zdůraznila, že trestní stíhání žalobkyně se nedostalo do obecného povědomí, že žalobkyně ani konkrétní dehonestaci v rodinném či společenském životě netvrdila a že byla obžaloby zproštěna. Namítala, že přiměřené zadostiučinění slouží k nápravě škod vzniklých

v důsledku nezákonného rozhodnutí v rodinném, osobním a sociálním životě, ovšem že žádná z těchto škod nebyla u žalobkyně prokázána či tvrzena, že nebyla poškozena její důstojnost, osobní čest, dobrá pověst či jméno, pakliže jediným nesporně prokázaným následkem bylo pozastavení výluhového příspěvku, který byl žalobkyni po skončení trestního řízení vrácen. Navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. změnil tak, že se žaloba co do částky 50.000,-Kč včetně příslušenství zamítá.

Žalobkyně v písemném vyjádření vyvracela odvolací důvody žalované a navrhla potvrzení rozsudku soudu I. stupně ve výroku I..

U jednání odvolacího soudu právní zástupce žalobkyně prohlásil, že zašle odvolacímu soudu ve lhůtě deseti dnů souhrnné vyčíslení nákladů cestovního za celé řízení před soudem I. stupně.

Odvolací soud projednal věc (§ 212 o.s.ř.), přezkoumal rozsudek soudu I. stupně podle § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a došel k závěru, že odvolání účastnic řízení do výroků I. a II. rozsudku nejsou opodstatněna.

Soud I. stupně dostatečně zjistil skutkový stav a věc i správně právně posoudil, dovodil-li, že žalobkyni přísluší z titulu imateriální újmy částka 50.000,-Kč, k níž dospěl zhodnocením kritérií obsažených v § 31a odst. 3 zák.č. 82/1998 Sb., jak vylíčil v odůvodnění rozsudku, odvolací soud v tomto směru pro stručnost odkazuje na správné odůvodnění rozsudku, odvolací námitky účastnic řízení nemohou v dané souvislosti zvrátit správnost úvah soudu I. stupně.

Ze shora uvedených důvodů proto odvolací soud podle § 219 o.s.ř. rozsudek soudu I. stupně ve výrocích I. a II. jako věcně správný potvrdil.

Co se týká výroku III., změnil odvolací soud rozsudek soudu I. stupně podle § 220 odst. 1. o.s.ř. ve smyslu § 142 odst. 3 o.s.ř.. Žalobkyni pak z tohoto titulu přísluší odměna advokáta, který je plátcem DPH, podle § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále vyhláška) za jeden úkon právní služby ve výši 3.100,-Kč, tedy za řízení před soudem I. stupně odměna za čtyři úkony právní služby, to je převzetí a příprava zastoupení, návrh ve věci samé, účast na jednání před soudem I. stupně ve dnech 6.2.2012 a 22.5.2012, tedy 12.400,-Kč, dále náhrada hotových výdajů za čtyři úkony právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky po 300,-Kč, tj. 1.200,-Kč, cestovní náhrady a náhrada za promeškaný čas podle § 13 odst. 1 a § 14 odst. 1 písm. a) vyhlášky ve výši 7.350,-Kč, jak právní zástupce žalobkyně uvedl ve vyúčtování takových nákladů, za řízení před odvolacím soudem odměna za dva úkony právní služby ve výši 6.200,-Kč za odvolání žalobkyně a za účast na jednání odvolacího soudu dne 13.12.2012, náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky po 300,-Kč, tj. 600,-Kč, spolu s cestovní náhradou a náhradou za promeškaný čas ve výši 3.675,-Kč, za další řízení před soudem I. stupně, a to za doplnění žaloby k výzvě soudu ze dne 23.8.2013, za jednání dne 16.10.2013 a 14.1.2014, tj. za tři úkony právní služby ve výši 9.300,-Kč plus 900,-Kč za náhradu hotových výdajů za tři úkony právní služby po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky a cestovní náhrada spolu s náhradou za promeškaný čas ve výši 3.671,-Kč a 5.486,-Kč, jak bylo vyúčtováno právním zástupcem žalobkyně, celkem pak 50.782,- Kč, spolu s DPH ve výši 10.664,22 Kč, tudíž částka Kč 61.446,22 Kč.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 a § 224 odst. 1 o.s.ř..

Proti tomuto rozhodnutí **je** dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s. ř.).

V Praze dne 19. června 2014

JUDr. Ivo Veselka v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Martínková Hana